

سنجهش و تحلیل آلایندههای هوا در بندر امام خمینی (ره)

[خسرو اشرفی . Ashrafi]

[ناصر حاجی زاده ذاکر . Hajizadeh-zaker]

[ایرج رحمانی . Rahmani]

[مونا مقدم . Moghaddam]

کلید واژه: بندر امام خمینی (ره)، آلاینده SO_2 ، آلاینده NO_2

چکیده

آلودگی هوا در مناطق ساحلی یکی از معضلات کارکنان، مردم ساکن در این مناطق، سازمانهای محیط زیست و مسولین بندری می‌باشد. این آلاینده‌ها از منابع مختلف از جمله حمل و نقل بار از بنادر، کشتیرانی، تجهیزات بارگیری و تخلیه بار و سایر منابع ساکن و متحرک وارد جو شده و سلامت مردم و اکوسیستمهای ساحلی را با خطر مواده می‌کنند. آگاهی از میزان غلضت آلاینده‌ها در مناطق ساحلی و بندری اولین گام برای طرح‌ریزی و اجرای استراتژی‌های کنترلی می‌باشد. این آگاهی با استفاده از اندازه گیری میدانی قابل دسترسی می‌باشد. در این تحقیق اندازه گیری‌های دو آلاینده دی‌اکسید گوگرد (SO_2) و دی‌اکسید نیتروژن (NO_2) برای بندر امام خمینی (ره) انجام شده است. برای این اندازه گیری‌ها 10 ایستگاه سنجش با توجه به شرایط بندر و سایر عوامل مانند جریان باد غالب و ترافیک بندر انتخاب شده‌اند. اندازه گیری برای دو آلاینده با استفاده از روش جاذب در سه دوره زمانی دو روزه انجام شده اند. نتایج نشان می‌دهند که متوسط غلظت‌ها برای آلاینده‌های SO_2 و NO_2 به ترتیب برابر با $16/48$ و $22/03 ppb$ می‌باشد. همچنین نتایج نشا می‌دهند که در بندر امام خمینی (ره) برای هیچ‌کدام از آلاینده‌ها مقادیر اندازه گیری شده از استاندارد سالیانه فراتر نمی‌روند. در ضمن تحلیل میزان غلظت‌ها با پارامترهای هواشناسی نشان می‌دهد که با افزایش دما از غلظت آلاینده‌ها کاسته می‌شود ولی با افزایش سرعت باد میزان غلظت آلاینده‌ها در محیط افزایش می‌یابد. البته این مسئله می‌تواند به وجود صنایع پتروشیمی در قسمت‌های شمالی بندر باشد زیرا افزایش سرعت باد در جهت‌های شمالی و شمال غربی رخ می‌دهند.

- 1- مقدمه

بنادر تجاری جزء مناطقی می‌باشند که در آن‌ها آلودگی هوا قابل توجه می‌باشد. این آلاینده‌ها از منابع مختلفی مانند کامیون‌های حمل بار، کشتی‌ها، جرثقیل‌ها و سایر تجهیزات وارد جو می‌شوند. به‌طوری که حدود 70 درصد از انتشارات کازهای ناشی از کشتیرانی نیز در محدوده آبهای 400 کیلومتر از خط